

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРАВА ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
протокол засідання кафедри
«31» серпня 2021 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВДЗП 2.1.1 «ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО»

Освітньо-професійна програма для всіх ОП

факультет Економіко-правовий

2021-2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво» для здобувачів вищої освіти
віх ОП

Розробник:

Шебаніц Д.М - к.і.н., доцент, доцент кафедри права та публічного адміністрування МДУ

© Шебаніц Д.М., 2021

© Маріупольський державний університет, 2021

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна / заочна
Кількість кредитів – 3	<u>Галузь знань</u> <u>08 Право</u>	Вибіркова
Модулів – 3	<u>ОПП «Право»</u> <u>081 Право</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів - 1		2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: (підготовка та презентація публічної промови на задану тему)		Семестр 3
Загальна кількість годин – 90		Лекції 16 год. / 8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4.1	Освітній рівень <u>Бакалавр</u>	Практичні, семінарські
		14 год. / 4 год.
		Самостійна робота
		59 год. / 77 год.
		Індивідуальні завдання
		1 год. / 1 год.
		Вид контролю: Залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття вищої освіти – 30 (33%) 60 (67%)

для заочної форми здобуття вищої освіти – 12 (13%) 78 (87 %)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних і практичних знань, умінь і навичок сучасного публічного мовлення, ведення полеміки, диспуту, дискусії.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з термінологією ораторського мистецтва;
- виявити закономірності становлення і розвитку світової та української риторики;
- ознайомити з теоретичними засадами підготовки усного публічного виступу;
- сформувати практичні вміння та навички ведення нарад, дискусій, виголошення промов, грамотно будувати свій виступ;
- володіти навичками проголошування промов різних видів;
- виголошувати промови згідно з нормами сучасної української літературної мови;
- орієнтуватися у проблематиці ораторського мистецтва, основних його жанрах.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі: вибіркова компонента з циклу дисциплін загальної підготовки.

Передумови для вивчення дисципліни – опанування знаннями та навичками з дисципліни «Історія української культури», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Філософія», «Логіка».

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS є обов'язковою.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до міжособистісного спілкування; ЗК02. Здатність спілкуватися першою (рідною) мовою, вміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення; ЗК03. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово. ЗК04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК05. Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації; здатність спілкуватися; з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Розуміння особливостей діяльності оратора – законів винаходу думки, класифікації родів і видів ораторського виступу; СК02. Здатність розробляти концепцію виступу; критерії відбору проблем у темі, викриття протиріч у проблемі; СК03. Розуміння загальних принципів побудови публічного виступу; способів викладення матеріалу виступу; СК04. Здатність активізації мислення аудиторії; СК05. Розуміння культури публічної промови; соціально-психологічних законів спілкування оратора й аудиторії.

Результати навчання	<p>РН01. Вміти моделювати спілкування з різними людьми й аудиторіями; будувати тактику виступу й аргументації; знаходити і ліквідувати логічні помилки публічного виступу;</p> <p>РН02. Знати, як правильно підбирати й застосовувати інтонаційно-виразні засоби мовлення;</p> <p>РН03. Знати і використовувати механізм наочності слова;</p> <p>РН04. Вміти знімати напруження перед виступом;</p> <p>РН05. Вміти планувати і розробляти стратегію і тактику публічної промови.</p> <p>РН06. Використовувати риторичні уміння, необхідні для успішної комунікації в різноманітних сферах (побутовій, науковій, політичній, правовій тощо).</p>
----------------------------	---

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ОРАТОРСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Тема 1. Вступ. Ораторське мистецтво як наука, навчальна дисципліна та мистецтво.

Предмет і функції ораторського мистецтва. Роль ораторського мистецтва у професійній діяльності. Роди і види ораторського мистецтва. Форми ораторського мистецтва. Закони ораторського мистецтва. Основи ораторського мистецтва. Неориторика. Зв'язок ораторського мистецтва з іншими науками (логіка, філософія, історія української культури, українська мова за професійним спрямуванням та ін.). Красномовство в житті сучасної людини.

Література:

1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.3-18.
2. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 5-22.
3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 9–11.
4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.10-21.
5. Середа Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С. 8-28.
6. Corbet P.J. E. Classical Rhetoric for the Modern Student / Edward P.J. Corbett, Robert J. Connors. Oxford University Press, 2018. 15-34 p.

Тема 2. Історія світового та українського розвитку ораторського мистецтва.

Виникнення і розвиток ораторського мистецтва у Стародавній Греції. Софісти в історії ораторського мистецтва: Горгій, Лісій, Кораке, Ісократ. Риторика Сократа і Платона. Аристотель як теоретик риторики. Римський період античної риторики. Цицерон в історії ораторського мистецтва. Ораторське мистецтво періоду середньовіччя. Зародження і розвиток ораторського мистецтва в Україні (Іларіон, Кирило Туровський). Вклад Києво-Могилянської академії у розвиток риторики. Григорій Сковорода. Церковне проповідництво. Іван Франко як оратор. Відродження ораторського мистецтва у ХХ ст. Ораторське мистецтво і сучасність.

Література:

1. Арістотель. Політика / Арістотель; пер. О. Кислюк [Електронний ресурс] //

- Ізрорник. Київ, 2000. 239 с. // URL: <http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm>
2. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.27-37.
  3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 120–166.
  4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс: навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.22-40.
  5. Серета Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С. 29-43.
  6. Цицерон М. Т. Избранные сочинения [Електронний ресурс] / М.Т. Цицерон // LibreBook. // URL: http://librebook.me/izbrannye_sochineniia.

Тема 3. Класифікація публічних виступів.

Основні види і жанри красномовства. Дебати. Репліка. Бесіда. Доповідь. Виступ. Інформація. Класифікація публічних виступів за метою. Розважальний виступ. Інформаційний виступ. Агітаційний виступ. Протокольно-етичний виступ. Основні вимоги красномовства. Види красномовства: соціально-політичне, академічне, судове, духовне, військове та ін. Комунікативні якості мови. Типи промов за знаковим оформленням і закріпленням. Аналіз публічного виступу.

Література:

1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.38-46.
2. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 133-146.
3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 109–115.
4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.60-71.
5. Серета Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С. 192-201.

Тема 4. Взаємодія оратора й аудиторії.

Функції оратора. Фази й етапи діяльності оратора. Сутність та проблеми взаємодії оратора та аудиторії. Ознаки аудиторії, їх урахування в організації взаємодії оратора та аудиторії. Об'єктивні перешкоди контакту оратора й аудиторії та їх урахування в організації аудиторії. Стратегія оратора, її структура. Тактика оратора: принципи, способи, прийоми. Індивідуально-психологічні якості оратора. Поведінка оратора в аудиторії. Характеристика мовного типу оратора. Ознаки аудиторії: соціально-демографічна, соціально-психологічна, формально-ситуативна. Контакт оратора й аудиторії, шляхи його встановлення. Суб'єктивні й об'єктивні перешкоди контакту аудиторії і оратора, способи їх подолання.

Література:

1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.72-78.
2. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 119-128.
3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 81–98.
4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.102-113.
5. Серета Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С. 44-60.

Тема 5. Стратегія і тактика оратора.

Структура стратегії. Визначення тактики виступу. Головні елементи тактики, їх значення. Формулювання тез та завдань. Принципи і способи побудови промови. Комунікативні установки. Прийоми викладення інформації. Засоби активізації слухачів. Зацікавленість аудиторії. Атмосфера розміркування. Рівень обговорення. Аудіовізуальні прийоми. Психологічні прийоми. Тактичні помилки, шляхи їх усунення.

Література:

1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.88-112.
2. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 21–25.
3. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.114-128.
4. Ковалевська Т.Ю. Психологічна тектоніка комунікативного впливу. *Записки з українського мовознавства*. №25, 2018. С. 174-176.
5. Ковалевська Т.Ю. Нейролінгвістична Мілтон-модель у системі методів дослідження комунікативної стратегії. *Записки з українського мовознавства*. №24 (2), 2017. С. 117-120.

Тема 6. Культура мовлення оратора.

Поняття та структура культури мови. Загальні ознаки мовної культури оратора. Мовна норма. Техніка мовлення, інтонаційні засоби. Шляхи підвищення особистої культури мовлення. Основні помилки-порушення культури мовлення. Стель мови: поняття і види. Умови вибору стилю промови. Образність мови: поняття, зміст, роль. Засоби створення образності. Види тропів та фігур. Індивідуальний стиль оратора, проблеми його створення і шляхи оволодіння ним. Образ оратора. Зовнішня культура оратора. Риторичний ідеал. Образ аудиторії. Контакт між оратором та аудиторією.

Література:

1. Гамова Г. І. Ораторське мистецтво: навч. посібник. Національна академія держ. управління при Президентові України. Харківський регіональний ін-т держ. управління. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2017. С. 34-61.
2. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.83-87.
3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 92–99.
4. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 48-99.
5. Середа Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2020. С. 98-110.

Тема 7. Публічний виступ оратора.

Способи вибору теми. Види плану промови, вимоги до складання плану. Форми текстового оформлення матеріалу. Форми репетиції. Композиція виступу. Характеристика основних частин композиції. Види підготовки до виступу, особливості їх використання. Запам'ятовування та проголошення промови. Мовне дихання – важливий компонент оратора при виголошенні промови. Емоційні моменти промови. Мистецтво сполучати логічне та емоційне. Поняття про художній образ. Звуковий рівень ораторського тексту.

Література:

1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.54-58.
2. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 147-165.
3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 57–72.
4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017.

С.72-86.

5. Серета Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С.181-190.

Тема 8. Доказ у публічному виступі.

Поняття і структура доказу. Правила і помилки висунення тези, аргументації та демонстрації. Аргументи як логічна основа доказу. Аргументи в античній риторичі. Принципи добору аргументів. Істина, що не підлягає сумніву. Психологічні і логічні аргументи. Доведення до аналогії. Підміна доказу. Закони логічного мислення. Діалектична логіка. Формальна логіка. Спростування і способи його реалізації.

Література:

1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.113-117.
2. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс: навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.87-101.
3. Гамова Г. І. Ораторське мистецтво: навч. посібник. Національна академія держ. управління при Президентові України. Харківський регіональний ін-т держ. управління. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2017. С. 77-92.
4. Колоділова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 33–48.
5. Серета Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С. 192-200.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ОРАТОРСЬКОГО МИСТЕЦТВА												
Тема 1. Вступ. Ораторське мистецтво як наука, навчальна дисципліна та мистецтво.	5	2				3		2	2			
Тема 2. Історія світового та українського розвитку ораторського мистецтва.	7	2	2			3						
Тема 3. Класифікація публічних виступів.	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 4. Взаємодія оратора й аудиторії.	7	2	2			3						
Тема 5. Стратегія і тактика оратора.	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 6. Культура мовлення оратора.	7	2	2			3						
Тема 7. Публічний виступ оратора.	7	2	2			3	5	2				3
Тема 8. Доказ у публічному виступі.	7	2	2			3						
ІНДЗ	36					36	69					69
Усього годин за змістовні модулі 1-2	90	16	14			60	90	8	4			78

5. Перелік тем та зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1.	<p>Тема 1. Історія світового та українського розвитку ораторського мистецтва</p> <p>1. Виникнення та розвиток ораторського мистецтва в період Античності.</p> <p>2. Ораторське мистецтво в період середньовіччя.</p> <p>3. Зародження ораторського мистецтва в Україні.</p> <p>4. Ораторське мистецтво і сучасність.</p> <p>Література:</p> <p>1. Арістотель. Політика / Арістотель; пер. О. Кислюк [Електронний ресурс] // Ізрорник. Київ, 2000. 239 с. // URL: http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm</p> <p>2. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.27-37.</p> <p>3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 120–166.</p> <p>4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс: навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.22-40.</p> <p>5. Середа Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С. 29-43.</p> <p>6. Цицерон М. Т. Избранные сочинения [Електронний ресурс] / М.Т. Цицерон // LibreBook. // URL: http://librebook.me/izbrannye_sochinenii_a.</p>	Опанувати основні етапи становлення та розвитку ораторського мистецтва.	2	РН01, РН03.
2.	<p>Тема 2. Класифікація публічних виступів</p> <p>1. Розважальний виступ.</p> <p>2. Інформаційний виступ.</p> <p>3. Агітаційний виступ.</p> <p>4. Протокольно-етичний виступ.</p> <p>5. Види красномовства.</p> <p>6. Комунікативні якості мови.</p> <p>Література:</p> <p>1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.38-46.</p> <p>2. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 133-146.</p> <p>3. Колотілова Н. А. Риторика: навч.</p>	Визначити класифікацію публічних виступів.	2	РН01, РН02, РН03, РН06.

	<p>посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 109–115.</p> <p>4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.60-71.</p> <p>5. Серета Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С.192-201.</p>			
3.	<p>Тема 3. Взаємодія оратора й аудиторії</p> <p>1. Особистість оратора.</p> <p>2. Особливості взаємодії оратора з аудиторією.</p> <p>3. Зовнішність оратора, як запорука успішного виступу.</p> <p>4. Психологічні проблеми контакту оратора й аудиторії, шляхи їх вирішення.</p> <p>Література:</p> <p>1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.72-78.</p> <p>2. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 119-128.</p> <p>3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 81–98.</p> <p>4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс: навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.102-113.</p> <p>5. Серета Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С.44-60.</p>	Визначити сутність взаємодії оратора й аудиторії.	2	РН01, РН04.
4.	<p>Тема 4. Стратегія і тактика оратора</p> <p>1.Зміст і структура стратегії.</p> <p>2.Тактика оратора: поняття і структура.</p> <p>3.Характеристика принципів тактики.</p> <p>4.Композиція виступу, характеристика її елементів.</p> <p>5. Композиційні прийоми.</p> <p>Література:</p> <p>1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.88-112.</p> <p>2. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 21–25.</p> <p>3. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.114-128.</p> <p>4. Ковалевська Т.Ю. Психологічна тектоніка комунікативного впливу. <i>Записки з українського мовознавства.</i> №25, 2018. С. 174-176.</p>	Опанувати стратегію і тактику оратора під час публічного виступу.	2	РН01, РН05.

	5. Ковалевська Т.Ю. Нейролінгвістична Мілтон-модель у системі методів дослідження комунікативної стратегії. <i>Зписки з українського мовознавства.</i> №24 (2), 2017. С. 117-120.			
5.	<p>Тема 5. Культура мовлення оратора</p> <p>1.Поняття «культура мови».</p> <p>2.Загальні ознаки мовленнєвої культури оратора.</p> <p>3. Образність мови, засоби її створення.</p> <p>4.Поняття «стиль публічного виступу».</p> <p>Література:</p> <p>1. Гамова Г. І. Ораторське мистецтво: навч. посібник. Національна академія держ. управління при Президентові України. Харківський регіональний ін-т держ. управління. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2017. С. 34-61.</p> <p>2. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.83-87.</p> <p>3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 92–99.</p> <p>4. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 48-99.</p> <p>5. Серєда Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С.98-110.</p>	Засвоїти основні ознаки мовленнєвої культури оратора.	2	РН02, РН03.
6.	<p>Тема 6. Публічний виступ оратора</p> <p>1. Підготовка до виступу.</p> <p>2. Структура ораторської промови.</p> <p>3. Запам'ятовування і проголошування промови.</p> <p>4. Невербальні засоби спілкування.</p> <p>Література:</p> <p>1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.54-58.</p> <p>2. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. С. 147-165.</p> <p>3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 57–72.</p> <p>4. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс: навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.72-86.</p> <p>5. Серєда Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С.181-190.</p>	Опанувати підготовку і композицію промови.	2	РН01, РН06.

7.	<p>Тема 7. Доказ у публічному виступі</p> <p>1. Поняття та структура доказу. 2. Правила й помилки висунення тези. 3. Аргументи як логічна основа доказу. Принципи добору аргументів. 4. Спростування і способи його реалізації.</p> <p>Література:</p> <p>1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. С.113-117. 2. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс: навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С.87-101. 3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. С. 33–48. 4. Серета Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С. 192-200. 5. Гамова Г.І. Ораторське мистецтво: навч. посібник. Національна академія держ. управління при Президентові України. Харківський регіональний ін-т держ. управління. Харків: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2017. С. 77-92.</p>	Засвоїти структуру доказу публічного виступу.	2	PH01, PH02, PH06.
Разом			14	

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	6
2.	Підготовка до семінарських занять	18
3.	Виконання індивідуальних завдань (підготовка та презентація публічної промови на задану тему)	36
	Разом:	60

1. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання до модуля 1.

Підготувати та презентувати публічну промову з аналітичним оглядом наукових публікацій за наступною тематикою:

1. Промова науковця.
2. Агітаційна промова.
3. Рекламна промова.
4. Розважальна промова.

5. Ювілейна промова.
6. Промова адвоката.
7. Промова прокурора.
8. Передвиборча промова.
9. Протокольна промова.
10. Інформаційна промова.

8. Методи навчання

В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіа засобів; практичні: індивідуальні науково-дослідні завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності здобувачів вищої освіти.

Основними формами навчання є лекції, семінарські (практичні) заняття, самостійна робота студентів.

9. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, а також за результатами виконання здобувачем вищої освіти завдань для самостійної роботи (підготовка публічної промови на задану тему).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

Питання до заліку

1. Предмет і функції ораторського мистецтва.
2. Місце ораторського мистецтва в професійній діяльності та спілкуванні.
3. Закони ораторського мистецтва.
4. Концептуальний закон ораторського мистецтва.
5. Суть і характеристика закону аудиторії.
6. Стратегія оратора, її структура.
7. Тактика оратора, її структура.
8. Мовний закон ораторського мистецтва.
9. Закон ефективної комунікації ораторського мистецтва.
10. Системно-аналітичний закон ораторського мистецтва.
11. Вимоги до оратора.
12. Етапи діяльності оратора.
13. Характеристика докомунікативної фази в діяльності оратора.
14. Історія ораторського мистецтва (головні етапи).
15. Ораторське мистецтво України.
16. Закономірності розвитку ораторського мистецтва.
17. Роди і види ораторського мистецтва, загальне і особливе.
18. Види ділового красномовства, їх характеристика.
19. Види академічного красномовства, їх характеристика.
20. Види соціально-політичного красномовства, їх характеристика.
21. Види побутового красномовства, їх характеристика.
22. Психологічні основи ораторського мистецтва.
23. Соціально-демографічна характеристика аудиторії.
24. Соціально-психологічна характеристика аудиторії.
25. Типи аудиторії за ставленням до оратора або промови.
26. Фази стану уваги аудиторії під час промови оратора.
27. Психологічні перешкоди сприйняття в аудиторії, шляхи їх подолання.
28. Психологічні помилки спілкування оратора й аудиторії, шляхи їх подолання.
29. Психологічні проблеми взаємодії оратора і аудиторії.
30. Засоби створення контакту між оратором і аудиторією.
31. Структура доказу.

32. Закони логіки як основа переконливого впливу промови.
33. Композиція виступу. Характеристика її частин, зачину та кінцівки.
34. Композиційні прийоми побудови промови.
35. Композиційні особливості короткої та довгої промови.
36. Форми репетиції виступу.
37. Загальні принципи побудови публічної промови.
38. Мовні основи ораторського мистецтва.
39. Культура мови: поняття і структура.
40. Мовна норма та її критерії.
41. Стил мовлення: поняття, види стилю.
42. Стилістичні особливості створення тексту промови.
43. Засоби мовної виразності й наочності.
44. Типи тропів промови.
45. Види фігур промови.
46. Техніко-інтонаційні основи ораторського мистецтва.
47. Техніка мовлення: поняття та зміст.
48. Проблеми техніки мовлення.
49. Інтонація: поняття, зміст, призначення.
50. Мовні ноти: призначення, зміст.
51. Суть і функції полеміки.
52. Принципи полеміки.
53. Прийоми полеміки.
54. Питання і відповіді в полеміці.

10. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно розв'язав усі завдання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно розв'язав більшість завдань.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно розв'язав половину завдань.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно розв'язав меншість завдань.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та

	письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно розв'язав окремі завдання.
--	--

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарському занятті

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
0	відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми
1	фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
2	демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
3	демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
35-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
25-34	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних

	виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.
--	--

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1	4	0,13	5
Тема 2	4	0,13	5
Тема 3	4	0,13	5
Тема 4	4	0,13	5
Тема 5	4	0,13	5
Тема 6	4	0,13	5
Тема 7	4	0,13	5
ІНДЗ	36	1,23	35
Підготовка і складання заліку	26	0,86	30
Підсумок	90	3	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Ноутбук, мультимедіа-проектор, ОС Windows, пакет Microsoft Office, ресурси Moodle.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Corbet P.J. E. Classical Rhetoric for the Modern Student / Edward P.J. Corbett, Robert J. Connors. Oxford University Press, 2018. 578 p.
2. Андерсон К. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів/ пер. з англ. Олександра Асташова. 4-те вид. Київ: Наш формат, 2019. 256 с.
3. Борг Д. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування / пер. з англ. Н. Лазаревич. Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2019. 304 с.
4. Бортун К. О., Козловська Д. В. Основи красномовства. Матеріали для самостійної

- роботи студентів: практикум. Вінниця: Документ Принт, 2019. 104 с.
5. Бредемайер К. Черная риторика: Власть и магия слова. Москва: Альпина Бизнес, 2004. 224 с.
  6. Василенко В., Герман В., Макаренко А. Академічна риторика: навч. посіб. для студ. гуманіт. ф-в вищ. навч. закл. Суми, 2018. 275 с.
  7. Гамова Г. І. Ораторське мистецтво: навч. посібник. Національна академія держ. управління при Президенті України. Харківський регіональний ін-т держ. управління. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2017. 172 с.
  8. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. 248 с.
  9. Ковалевська Т.Ю. Нейролінгвістична Мілтон-модель у системі методів дослідження комунікативної стратегії. *Записки з українського мовознавства*. №24 (2), 2017. С. 116-123.
  10. Ковалевська Т.Ю. Психологічна тектоніка комунікативного впливу. *Записки з українського мовознавства*. №25, 2018. С. 173-183.
  11. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 232с.
  12. Краснобаєва-Чорна Ж. В. Основи красномовства: [навч. посіб.]. Вінниця: Документ Принт, 2017. 112 с.
  13. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 496 с.
  14. Мовна політика та мовна ситуація в Україні: аналіз і рекомендації. К.: Видавн. дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 363 с.
  15. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. 224 с.
  16. Прокопчук Л. В. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. 206с.
  17. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посібник. Київ: Знання, 2016. С. 223–235.
  18. Серєда Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2020. С. 302 с.

Додаткова література

1. Hayot E. The Elements of Academic Style: Writing for the Humanities / Eric Hayot. - Columbia University Press, 2014.- 246 p.
2. Алексеева Т. А. Теория международных отношений как политическая философия и наука. Москва: Аспект пресс, 2019. 608 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.slovnyk.net>
4. Куньч З.Й. Українська риторика: історія становлення й розвитку: нав. посіб. Нац. унів-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. Політехніка, 2017. 248 с.
5. Неориторика в масовій комунікації: навч. посіб. / В. М. Стехіна. Київ: НТУУ «КПІ», 2017. 144 с.
6. Неориторика в масовій комунікації: навч. посіб. В.М. Стехіна. Київ:НТУК «КПІ», 2017. 144 с.
7. Пинтосевич И. Уверенность в себе и ораторское мастерство. Киев, 2019. 266 с.
8. Пономарів О.Д. Культура слова. Київ: Либідь, 2017.

Інформаційні ресурси

1. Арістотель. Політика / Арістотель; пер. О. Кислюк [Електронний ресурс] // Ізрорник. Київ, 2000. 239 с. // URL: <http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm>
2. Куньч З. Йоаннікій Галятовський в історії української риторики // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. Вип. 21. С. 25–29. URL:

http://vlp.com.ua/files/05_75.pdf

3. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. Київ: Вища шк., 311с. // URL: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/1045/Мас%27ko_L_%B2.pdf
4. Сацюк О. В. Вплив античної риторичної науки на сучасні політичні промови // URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej3/txts/SOCIALNA/06-SACYUK.pdf>
5. Снегір'ова Є. О. Риторика і навчання усного перекладу // Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи. № 3. С. 206–215. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/9961>
6. Цицерон М. Т. Избранные сочинения [Електронний ресурс] / М.Т. Цицерон // LibreBook. // URL: http://librebook.me/izbrannye_sochineniia.

14. Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unichack, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут

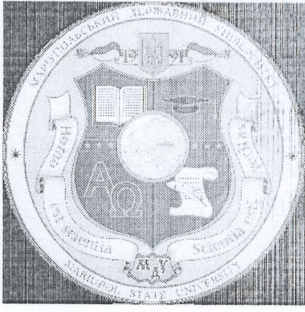
Анкетування з академічної доброчесності:
<https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVl-dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Ораторське мистецтво
Освітня програма	Всі ОП
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Права та публічного адміністрування
Викладач ПІБ, посада	Шебаніц Діана Миколаївна – к.і.н., доцент кафедри права та публічного адміністрування
Електронна адреса викладача	d.shebanic@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості онлайн консультування)	Понеділок кожного тижня, 13.30, каб. 304 (економіко-правовий факультет) або онлайн (Zoom, Viber)
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=8294
Компетентності та програмні результати навчання	ЗК01-05 СК01-05 РН01-06

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	семінар.		
III-й	90/3	16	14	Підготувати та презентувати публічну промову на задану тему	Залік

Завідувач кафедри

Євген ЧЕРНИХ

Гарант ОП

Сюзанна БАРЕГАМЯН